

HE 302/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tuloverolain, verontilityslain sekä Verohallinnosta annetun lain 30 ja 31 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tuloverolakeja siten, että yhteisön ja yhteisötuuden tulosta ei suoritettaisi verovuodesta 2016 lähtien veroa enää seurakunnalle, vaan ainoastaan valtiolle ja kunnalle. Verontilityslakeja ehdotetaan muutettavaksi siten, että evankelis-luterilaiset ja ortodoksiset seurakunnat eivät saisi osuutta yhteisöveron tuotosta verovuodesta 2016 lähtien, mikä lisäisi valtion osuutta yhteisöveron tuotosta. Lisäksi Verohallinnosta annetusta laista kumottaisiin viit-

taukset seurakuntien osuuteen yhteisöveron tuotosta sekä seurakuntien asemaan yhteisöveron saajana.

Esitys liittyy ehdotettuun uuteen lakiin valtion rahoituksesta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016, ja niitä sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2016 toimitettavassa verotuksessa.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
YLEISPERUSTELUT	3
1 NYKYTILA	3
1.1 Kirkon asema yhteisöveron saajana	3
1.2 Seurakuntien osuus yhteisöverosta	3
1.3 Yksittäisten kuntien ja seurakuntien yhteisöveron jako-osuudet	4
1.4 Evankelis-luterilaisen kirkon lakisäätteiset tehtävät	5
1.5 Verotuskustannukset	6
2 EHDOTETTU MUUTOS	6
3 ESITYKSEN VAIKUTUKSET	7
3.1 Taloudelliset vaikutukset	7
3.2 Hallinnolliset vaikutukset.....	7
4 ASIAN VALMISTELU	7
5 RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ.....	8
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	8
1 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT	8
1.1 Tuloverolaki	8
1.2 Verontilityslaki.....	9
1.3 Laki Verohallinnosta.....	9
2 VOIMAANTULO.....	10
LAKIEHDOTUKSET	11
1. Laki tuloverolain muuttamisesta	11
2. Laki verontilityslain muuttamisesta	12
3. Laki Verohallinnosta annetun lain 30 ja 31 §:n muuttamisesta.....	13
LIITE	15
RINNAKKAISTEKSTIT	15
1. Laki tuloverolain muuttamisesta	15
2. Laki verontilityslain muuttamisesta	17
3. Laki Verohallinnosta annetun lain 30 ja 31 §:n muuttamisesta.....	19

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Kirkon asema yhteisöveron saajana

Evankelis-luterilaisten ja ortodoksisten seurakuntien oikeus yhteisöveron tuottoon perustuu tuloverolain (1535/1992) 1 ja 21 §:ään. Tuloverolain 1 §:n 3 momentin mukaan yhteisön ja yhteisetuuden tulosta suoritetaan veroa valtiolle, kunnalle ja seurakunnalle. Tuloverolain 21 §:n perusteella osittain verovapaat yhteisöt suorittavat tulon perusteella veroa kunnalle ja seurakunnalle tuloverolain 124 §:n 3 momentissa tarkoitettua tuloveroprosentin mukaan. Yhteisöveron veronsaajia ovat siten valtio, kunnat sekä evankelis-luterilaiset ja ortodoksiset seurakunnat. Yhteisöveron tuotto jaetaan veronsaajaryhmien kesken verontilityslain (532/1998) 12 §:ssä säädettyjen jako-osuuksien mukaisesti. Verovelvollisen maksamassa verossa ei eritellä eri veronsaajien osuuksia.

Yhteisöjen kirkollisverotus oli vuoteen 1992 asti äyriperusteinen. Jokaiselle yhteisölle vahvistettiin verotettava tulo valtionverotuksessa ja kunnallisverotuksessa, joka oli samalla kirkollisverotuksen pohjana sellaisenaan. Valtionverolle oli oma yhtenäinen verokanta, kun taas kunnallis- ja kirkollisvero määräytyi kunnan ja seurakunnan määräämän veroäyrin perusteella. Vuoden 1993 alusta voimaan tulleen uuden tuloverolain myötä järjestelmä muuttui siten, että yhteisöjen verotettavaan tuloon sovelletaan koko maassa yhtä suhteellista verokantaa, alun perin 25 prosenttia. Verokantaa korotettiin 28 prosenttiin vuoden 1996 alusta ja edelleen 29 prosenttiin vuonna 2000. Sittemmin yhteisöverokantaa on alennettu kolme kertaa. Verokanta alennettiin 26 prosenttiin vuonna 2005 ja 24,5 prosenttiin vuonna 2013. Vuoden 2014 alusta verokanta alennettiin edelleen 20 prosenttiin.

Evankelis-luterilaisten ja ortodoksisten seurakuntien yhteisövero-osuus pohjautuu alun perin historiallisiin syihin. Seurakuntien osuudella yhteisöveron tuotosta korvattiin vuoden 1993 yhteisöverouudistusta edeltänyt

yhteisöjen kirkollisverovelvollisuus. Yhteisöjen kirkollisverovelvollisuuden taustalla oli osaltaan se, ettei kirkollisverotuksessa tehty eroa luonnollisten ja oikeushenkilöiden välillä. Yhteisöjen kirkollisverovelvollisuuden säilyttämistä alettiin kuitenkin myöhemmin perustella myös sillä, että seurakunnat osallistuvat laajasti eräiden yhteiskunnallisten palvelujen tuottamiseen. Tähän näkökantaan ovat viitanneet muun muassa kirkko ja valtio -komitea (KM 1977:21) ja opetusministeriön asettama kirkko ja valtio -työryhmä (KM 1982:47). Vastaavia perusteita on sittemmin esitetty seurakuntien yhteisövero-osuutta puoltavina näkökohtina esimerkiksi valtion ja kirkon taloussuhteita käsitelleen toimikunnan mietinnössä (KM 1997:7). Perustetta ei kuitenkaan ole mainittu yhteisöveroa koskevissa säännöksissä tai niiden esitöissä. Yhteisöveron tuotto-osuutta ei myöskään ole "korva-merkitty" tiettyihin tarkoituksiin, vaan seurakunnat voivat käyttää sitä kaikkeen toimintaansa.

1.2 Seurakuntien osuus yhteisöverosta

Verontilityslain 12 §:ssä säädetään veronsaajaryhmien jako-osuuksista. Saman lain 12 d §:ssä säädetään jako-osuuksista verovuonna 2015. Hallituksen esityksessä eduskunnalle laeiksi verontilityslain 12 ja 12 d §:n sekä tuloverolain 124 ja 124 a §:n muuttamisesta (HE 180/2014 vp) ehdotetaan, että verovuodelta 2015 valtion jako-osuus olisi 61,00 prosenttia, kuntien jako-osuus olisi 36,26 prosenttia ja seurakuntien jako-osuus 2,74 prosenttia yhteisöverosta. Samassa esityksessä ehdotetaan, että verovuonna 2016 valtion osuus olisi 67,42 prosenttia, kuntien jako-osuus 30,31 prosenttia ja seurakuntien jako-osuus 2,27 prosenttia yhteisöverosta.

Eduskuntakäsittelyn aikana jako-osuuksiin on tullut muutosehdotuksia siten, että verovuodelta 2015 valtion jako-osuus olisi 60,35 prosenttia, kuntien jako-osuus olisi 36,87 prosenttia ja seurakuntien jako-osuus 2,78 prosenttia yhteisöverosta. Verovuonna 2016 valtion osuus olisi 66,77 prosenttia,

kuntien jako-osuus 30,92 prosenttia ja seurakuntien jako-osuus 2,31 prosenttia yhteisöverosta. Verovuonna 2017 valtion osuus olisi 67,39 prosenttia, kuntien jako-osuus 30,34 prosenttia ja seurakuntien jako-osuus 2,27 prosenttia yhteisöverosta.

Vuoden 1993 alusta voimaan tulleen eriytetyn tuloverojärjestelmän mukaisen yhteisöveron tuoton jakaminen veronsaajaryhmille perustui vuoden 1992 yhteisöverokantojen suhteeseen. Tämän mukaisesti valtion jako-osuus oli 51,85 prosenttia, kuntien jako-osuus 44,80 prosenttia ja seurakuntien 3,36 prosenttia yhteisöverosta. Seurakuntien jako-osuutta yhteisöveron tuotosta on nykyisen tuloverolain voimassaoloaikana muutettu useita kertoja. Yhteisöverotuoton noustessa seurakuntien jako-osuutta alennettiin 3,36 prosentista siten, että se oli 3,00 prosenttia vuonna 1998. Vuonna 1999 osuutta alennettiin edelleen 2,00 prosenttiin ja 1,63 prosenttiin vuosina 2000 ja 2001. Myös sen jälkeen osuus on vaihdellut, mutta taso

on ollut noin prosenttiyksikön alemmalla tasolla alkuperäisestä tasosta. Vuosille 2009—2011 kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta korotettiin määräaikaaisesti 10 prosenttiyksiköllä talouskriisin vuoksi. Samassa yhteydessä myös seurakuntien osuutta korotettiin 0,8 prosenttiyksiköllä määräaikaaisesti. Vuosille 2012—2015 määräaikaista korotusta päätettiin jatkaa, mutta korotus puolitettiin, eli kunnat saavat osuutensa 5 prosenttiyksiköllä korotettuna ja seurakunnat vastaavasti 0,4 prosenttiyksiköllä korotettuna. Vuonna 2013 seurakuntien yhteisövero-osuus oli 2,35 prosenttia. Vuonna 2014 osuus on lähes puoli prosenttiyksikköä korkeampi, 2,80 prosenttia, mikä johtuu siitä, että yhteisöverokantaa alennettiin 24,5 prosentista 20 prosenttiin ja alentamisen verotuottoa vähentävä vaikutus kompensoitiin täysimääräisesti sekä kunnille että seurakunnille. Yhteisöveron osuus evankelis-luterilaisten seurakuntien kaikista tuotoista on viime vuosina ollut noin 10 prosenttia.

Yhteisöveron tuotto, milj. euroa ja seurakunnan jako-osuudet

Vuosi	Maksuunpantu vero	Muutos-% edellisestä vuodesta	Seurakuntien jako-osuus, %	Seurakuntien osuus maksuunpanosta
2007	7 164	20,10	1,75	125
2008	5 477	-23,55	1,75	96
2009	4 339	-20,78	2,55	111
2010	4 711	8,57	2,55	120
2011	4 791	1,70	2,55	122
2012	4 663	-2,67	2,30	107
2013	4 640	-0,5	2,35	109
2014*	3 983	-14,16	2,81	112
2015*	4 099	2,91	2,78	114
2016*	4 250	3,68	2,31	98

*Vuosien 2014—2016 tuottoarviot ovat ennusteita, sisältäen eduskuntakäsittelyssä olevien muutosehdotusten vaikutukset, ja perustuvat tämän esityksen antamisajankohdan mukaiseen arvioon yleisestä ja yritysten talouskehityksestä, ja ne muuttuvat myöhempien ennusteiden ja toteutumatietojen mukaisesti. Vuoden 2014 alusta yhteisöveron verokantaa alennettiin 24,5 prosentista 20 prosenttiin, mistä aiheutuneet verotuottomenetykset kompensoitiin kunnille ja seurakunnille.

1.3 Yksittäisten kuntien ja seurakuntien yhteisöveron jako-osuudet

Verontilityslain 13 §:ssä säädetään yksittäisten kuntien ja seurakuntien yhteisöveron jako-osuuden määräytymisestä. Kunnan ve-

rovuoden jako-osuus on kahden viimeksi valmistuneen verotuksen tietojen perusteella laskettujen jako-osuuksien keskiarvo. Kunnan jako-osuus saadaan laskemalla kunkin kunnan verovuoden yritystoimintaerän ja metsäerän summan suhteellinen osuus kaik-

kien kuntien vastaavien lukujen summasta. Evankelis-luterilaisen seurakunnan verovuoden jako-osuudesta puolet määräytyy kunnan jako-osuus ja puolet seurakuntaa tai seurakuntayhtymää vastaavan kunnan tai kuntien asukaslukujen suhteessa.

Seurakunnalle jaettu yhteisöverotuotto määräytyy puoliksi asukasluvun ja puoliksi alueen yritysten maksamien yhteisöverojen sekä yrityksen henkilöstömäärän mukaan sekä puun myynnistä saatujen bruttokantorahatulojen ja metsähehtaarien perusteella. Tästä johtuen yhteisöverotulon merkitys seurakunnan talouden kannalta vaihtelee eri seurakunnissa huomattavasti. Elinkeinoelämältään vilkkailta alueilla yhteisöveron osuus seurakunnan verotuloista on jopa 40 prosenttia, kun taas joillakin seurakunnilla yhteisöveron osuus on alle yhden prosentin.

Jos yhteisöverosuuden katsotaan olevan valtion suorittamaa korvausta seurakuntien lakisääteisistä tehtävistä, korvauksen suurta vuosittaista vaihtelua ja vaikeaa ennustettavuutta on vaikea perustella, koska tehtävistä aiheutuvat kustannukset ovat kuitenkin suhteellisen tasaisesti kehittyviä. Yksittäisten seurakuntien tasolla vaihtelu on vielä suurempaa kuin koko seurakuntaryhmän tasolla. Ortodoksisten seurakuntien yhteisöverosuus maksetaan kirkon keskusrahastolle.

1.4 Evankelis-luterilaisen kirkon lakisääteiset tehtävät

Evankelis-luterilainen kirkko huolehtii erilaisten yhteiskunnallisten tehtävien hoitamisesta osana toimintaansa. Kirkon hoitamista yhteiskunnallisista tehtävistä kolme on osoitettu sille lailla. Hautaustoimilain (457/2003), väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain (661/2009) sekä rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) ja kirkkolain (1054/1993) nojalla kirkolle hoidettavaksi kuuluvat yhteiskunnalliset tehtävät ovat hautaustoimi, väestökirjanpito sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpito. Myös ortodoksisilla seurakunnilla on vähäisessä määrin lakisääteisiä yhteiskunnallisia tehtäviä.

Hautaustoimi

Evankelis-luterilaisten seurakuntien asema yleisten hautausmaiden ylläpitäjänä perustuu hautaustoimilakiin. Hautaustoimilain 3 §:n mukaan evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnilla tai seurakuntayhtymillä on velvollisuus ylläpitää yleisiä hautausmaita. Evankelis-luterilaisen kirkon seurakunta tai seurakuntayhtymä on velvollinen vaadittaessa osoittamaan hautasijan vainajalle, jonka kotikunta oli kuolinhetkellä seurakunnan tai seurakuntayhtymän alueella. Seurakunnilla ja seurakuntayhtymillä on lain mukaan velvollisuus osoittaa hautasija pyynnöstä myös erilliseltä tunnustuksettomalta hautausmaalta, joka ei saa sijaita kohtuuttoman kaukana seurakunnan tai seurakuntayhtymän alueesta.

Seurakunnat ylläpitävät lisäksi sankarihautausmaita, vaikka seurakunnilla ei ole lainsäädäntöön perustuvaa velvollisuutta niiden pitämiseen.

Väestökirjanpito

Väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetussa laissa säädetään evankelis-luterilaiselle kirkolle kuuluvista väestökirjanpitoon liittyvistä viranomaistehtävistä. Lain 48 §:n mukaan evankelis-luterilaisen kirkon viranomaisten on pyydettyä annettava todistuksia, otteita tai näitä vastaavia muita yksittäisiä kirjallisia selvityksiä hallussaan olevista, ennen uskontokuntien jäsenrekistereistä annetun lain (614/1998) voimaantuloa pidetyistä kirkollisista väestörekistereistä ja niihin kuuluvista asiakirjoista.

Väestötietojen luovuttamisen lisäksi seurakunnat vastaanottavat tiettyjä rekisterimerkintöjä, jotka välittyvät väestötietojärjestelmään. Lapsen kasteen yhteydessä tehdään ilmoitus lapsen nimestä, äidinkielestä ja uskontokunnasta ja vastaavasti avioliittoon vihkimisen yhteydessä ilmoitetaan tiedot vihkimisestä ja siihen liittyen mahdollinen tieto sukunimen muutoksesta. Seurakunta voi myös toimittaa avioliiton esteiden tutkinnan, jos ainakin toinen kihlakumppaneista on kirkon jäsen. Lisäksi seurakunnat antavat jäse-

nistään väestötietojärjestelmästä virkatodistuksia.

Kulttuurihistoriallisesti merkittävien rakennusten ja irtaimiston ylläpito

Kirkkolain 14 luvun 5 §:ssä säädetään kirkollisen rakennuksen suojelusta. Kirkollisen rakennuksen suojelun tavoitteena on turvata kirkollinen rakennettu kulttuuriympäristö osana kulttuuriperintöä, vaalia sen ominaisuutta ja erityispiirteitä sekä edistää sen kulttuurisesti kestävä hoitoa ja käyttöä.

Kirkollinen rakennus, joka on rakennettu ennen vuotta 1917, on suojeltu suoraan lain nojalla. Kirkkohallitus voi myös määrätä tätä myöhemmin käyttöön otetun kirkollisen rakennuksen suojeltavaksi, jos suojelu on perusteltua rakennushistorian, rakennustaiteen, rakennustekniikan tai erityisten ympäristöarvojen kannalta. Rakennuksen suojelu käsittää myös sen kiinteän sisustuksen, siihen liittyvät maalaukset ja taideteokset sekä rakennuksen pihapiirin.

Yhteys lakiin valtion rahoituksesta evankelisluterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin

Hallituksen esityksessä laiksi valtion rahoituksesta evankelisluterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin on tarkemmin selostettu kirkon yhteiskunnallisten tehtävien hoitamista koskevien lakien sisältöä. Lain tavoitteena on sitoa valtion kirkolle myöntämä rahoitus nimenomaan hautaustoimen, väestökirjanpitoitehtävien ja kulttuurihistoriallisesti merkittävien rakennusten ja irtaimiston ylläpidon hoitamiseen. Uudistuksen tavoitteena on lisäksi säätää evankelisluterilaiselle kirkolle tulevalle korvaukselle kohtuullinen lähtötaso.

Edellä mainitussa esityksessä ehdotetaan, että määräraha eräiden yhteiskunnallisten tehtävien korvaamiseksi evankelisluterilaiselle kirkolle osoitettaisiin opetus- ja kulttuuriministeriön pääluokkaan. Korvauksen määrä olisi 114 miljoonaa euroa vuonna 2016. Tämän lisäksi kirkolta perittävää verotuskustannusosuutta pienennetään siten, että vähennys vastaa noin 6 miljoonan euron osuutta seurakuntien kustannuksista. Uskon-

nollisille yhteisöille myönnettäisiin 1 miljoonan euron lisämääräraha, josta ortodoksiselle kirkolle tulisi 87 000 euroa, mikä vastaa ortodoksiselle kirkolle tulleen yhteisöverotuoton keskiarvoa viimeisten viiden vuoden aikana.

1.5 Verotuskustannukset

Verohallinnosta annetussa laissa (503/2010) säädetään seurakunnilta perittävistä verotuskustannuksista. Lain 30 §:n mukaan verotuskustannusten suorittamisesta huolehtii valtio. Verotuskustannuksia ovat valtion varsinaisen talousarvion mukaiset ja edellisen vuoden tilinpäätöksen perusteella tarkistetut Verohallinnon toimintamenot. Kustannusten määrää laskettaessa otetaan huomioon myös edellä mainittuihin Verohallinnon menoihin liittyvät arvonlisäveromenot. Pykälän mukaan edellä tarkoitetuista vuotuisista kustannuksista valtio perii kunnilta yhteensä 30,8 prosenttia, evankelisluterilaisen kirkon seurakunnilta yhteensä 4,7 prosenttia ja Kansaneläkelaitokselta 5,9 prosenttia. Vuonna 2014 seurakunnilta perittiin verotuskustannuksista noin 21 miljoonaa euroa. Ortodoksiselta kirkolta ei peritä verotuskustannuksia.

2 Ehdotettu muutos

Esityksessä ehdotetaan kumottavaksi seurakuntien asema yhteisöveron saajina sekä kumottaviksi tai muutettaviksi ne lainkohdat, joissa on viittauksia seurakuntien yhteisöveroon. Muutettaviksi tulisi tuloverolain, verontilityslain ja Verohallinnosta annetun lain säännöksiä.

Verovuodelta 2016 ja sen jälkeen jo ennen vuoden 2016 alkua kertyneet ja seurakunnille tilitetyt yhteisöverot perittäisiin takaisin ja tilitettäisiin valtiolle tammikuun 2016 kausitilityksen yhteydessä verontilityslain säännösten mukaisesti. Ehdotetun lainmuutoksen soveltamisvuotta aikaisempien verovuosien yhteisöverot tilitettäisiin seurakunnille viimeisen kerran lokakuun 2017 kausitilityksen yhteydessä, jonka jälkeen ne tilitettäisiin valtiolle.

Ehdotetun uuden rahoitusjärjestelyn vuoksi myös kirkkolain 8 §:ää on tarpeen muuttaa.

Pykälässä säädetään seurakunnan ja seurakuntayhtymän suorittamasta perusmaksusta, lisämaksusta ja eräistä muista kirkon keskusrahastolle suoritettavista maksuista. Muutettavaksi tulisi myös kirkkojärjestys (1055/1993), jonka 22 luvussa säädetään kirkon keskusrahastosta ja seurakuntien ja seurakuntayhtymän maksamasta perusmaksusta ja lisämaksusta sekä verotulojen täydennyksen laskemisesta. Näistä muutoksista on tarkoitus antaa eduskunnalle erillinen lakiesitys.

3 Esityksen vaikutukset

3.1 Taloudelliset vaikutukset

Seurakuntien yhteisövero-osuus olisi valtiovarainministeriön verotuloennusteen mukaan 114 miljoonaa euroa verovuodelta 2015. Koska valtio saa seurakuntien yhteisövero-osuuden, ei valtion taloudellinen asema muutu määrärahan myöntämisen johdosta.

Uudistus, jolla yhteisövero-osuus korvataan indeksiin sidotulla määrärahalta, vähentäisi seurakuntien taloudellisen aseman suhdanneherkkyyttä. Lisäksi seurakunnille valtion budjetissa osoitettu rahoitus olisi määrältään paremmin ennakoitavissa ja jakaantuisi paljon tasaisemmin seurakunnille kuin suurentikin vuosittain vaihteleva yhteisöveron tuotto.

Kun osittain verovapaat yhteisöt eivät uudistuksen jälkeen maksaisi yhteisöveroä seurakunnille vaan ainoastaan kunnille, näiden yhteisöjen tuloihin sovellettava tuloveroprosentti alenisi noin 0,5 prosenttiyksiköllä, koska kuntien jako-osuutta yhteisöveron tuotosta ei tässä yhteydessä muutettaisi.

Seurakuntien verotuskustannukset alenisivat noin 6 miljoonalla eurolla, koska seurakunnat eivät olisi enää yhteisöveron saajina.

3.2 Hallinnolliset vaikutukset

Verohallinto toteuttaa parhaillaan Valmishanketta, jonka tarkoituksena on korvata noin 70 verotuksen tietojärjestelmää yhdellä ohjelmistolla. Uusi ohjelmisto otetaan käyttöön vaiheittain vuosien 2016–2019 aikana. Tämänhetkisen vaiheistuksen mukaan verotulojen tilitystä koskevat toiminnallisuudet siirtyvät ohjelmistoon marraskuussa 2017. Seu-

rakuntien yhteisöveroä tilitetään seurakunnille viimeisen kerran lokakuussa 2017 tehtävän kausitilityksen yhteydessä, joten ohjelmiin ei sisällytetä seurakuntien yhteisöveron tilittämistä koskevia tietojärjestelmiä. Tämä alentaa osaltaan Verohallinnon kustannuksia.

4 Asian valmistelu

Pääministeri Jyrki Kataisen hallitusohjelmaan on kirjattu tavoite löytää ratkaisu seurakuntien yhteiskunnallisten tehtävien aiheuttamien velvoitteiden korvaamiseksi. Hallitusohjelman toteuttamiseksi perustettiin valtiovarainministeriön johtama virkamiestyöryhmä selvittämään Suomen evankelisluterilaisten ja ortodoksisten seurakuntien sekä muiden uskonnollisten yhdyskuntien yhteiskunnalliset tehtävät ja niistä aiheutuvat kustannukset sekä esittämään vaihtoehtoisia tapoja, joilla valtio voi osallistua kustannusten kattamiseen. Selvitys tehtiin valtiovarainministeriön sekä opetus- ja kulttuuriministeriön sisäisenä virkamiestyönä. Työryhmässä asiantuntijoina olivat edustaja evankelisluterilaisesta kirkosta ja ortodoksisesta kirkosta. Työryhmämuistio asiasta valmistui lokakuussa 2013.

Seurakuntien yhteisövero-osuuden korvaamista lakisääteisellä rahoituksella koskevaa uudistusta on käsitelty kokonaisuudessaan talouspoliittisessa ministerivaliokunnassa maaliskuussa 2014. Talouspoliittinen ministerivaliokunta hyväksyi kokouksessaan, että opetus- ja kulttuuriministeriössä valmistellaan lakiluonnos seurakuntien lakisääteisestä valtionavustuksesta ja valtiovarainministeriössä valmistellaan lakimuutos, jolla seurakuntien osuus yhteisöverosta poistetaan. Kirkolliskokous on toukokuussa 2014 ottanut myönteisen kannan uudistukseen.

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa.

Esityksestä on pyydetty lausunto opetus- ja kulttuuriministeriöltä, Suomen evankelisluterilaisen kirkon kirkolliskokoukselta, Suomen ortodoksisen kirkon kirkollishallitukselta ja Verohallinnolta.

5 Riippuvuus muista esityksistä

Lakiehdotus liittyy hallituksen esitykseen eduskunnalle laiksi valtion rahoituksesta

evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin (HE 250/2014 vp).

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Tuloverolaki

1 §. *Tulovero ja veronsaajat.* Tuloverolain 1 §:n 2 momentin mukaan pääomatulosta suoritetaan vero valtiolle. Säännöksen mukaan kuntien oikeus pääomatulojen verotuksen tuottoon otetaan huomioon jaettaessa verotuloja siten kuin tuloverolaissa ja veronkantolaissa (611/1978) säädetään. Kyseiset veronkantolain säännökset ovat nykyään verontilityslaisissa, joten viittaus veronkantolaan ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi verontilityslakiin.

Tuloverolain 1 §:n 3 momentin mukaan yhteisön ja yhteisetyuden tulosta suoritetaan veroa valtiolle, kunnalle ja seurakunnalle. Seurakuntien asema yhteisöveron saajana ehdotetaan kumottavaksi, koska tarkoituksena on säätää laki valtion rahoituksesta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin. Lain mukaan opetus- ja kulttuuriministeriö myöntäisi vuosittain evankelis-luterilaiselle kirkolle rahoitusta hautaus-toimeen, väestökirjanpitoon sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitoon liittyviin laissa säädettyihin tehtäviin. Rahoituksen määrä vuonna 2016 on 114 miljoonaa euroa. Määrää tarkistettaisiin vuosittain kuluttajahintaindeksin mukaista yleisen hintatason muutosta vastaavasti. Rahoitus maksettaisiin kirkon keskusrahastolle kuukausittain. Tuloverolain 1 §:n 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että yhteisön ja yhteisetyuden tulosta suoritetaan veroa valtiolle ja kunnalle.

18 §. *Yhteisetyuden ja sen osakkaan verotus.* Tuloverolain 18 §:n 3 momentin viittaus seurakuntaan ehdotetaan kumottavaksi, jolloin tiekunta suorittaisi tulostaan veroa pelkästään kunnalle.

21 §. *Osittain verovapaat yhteisöt.* Tuloverolain 21 §:n 1 momentin mukaan tulon pe-

rusteella osittain verovapaat yhteisöt suorittavat veroa kunnalle ja seurakunnalle 124 §:n 3 momentissa tarkoitettun tuloveroprosentin mukaan:

1) valtio ja sen laitokset;
2) Raha-automaattiyhdistys sekä Oy Veikkaus Ab muusta kuin arpajaisverolaissa (552/1992) ja ajanvieteautomaateista annetussa laissa (426/1976) tarkoitettun toiminnan ja musiikkiautomaattien pitämisestä saamastaan tulosta;

3) kunta, kuntayhtymä, maakunta sekä näiden palveluksessa olevia varten perustettu eläkelaitos, eläkesäätiö tai -kassa tai muu vastaava eläkelaitos, -säätiö tai -kassa, joka saa avustusta yhteiskunnan varoista.

Lain 21 §:n 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että viittaus seurakuntaan kumotaan.

Lain 21 §:n 2 momentin mukaan evankelis-luterilainen kirkko, ortodoksinen kirkkokunta sekä muu uskonnollinen yhdyskunta ja niiden seurakunnat samoin kuin niiden palveluksessa olevia varten perustettu eläkelaitos, eläkesäätiö ja eläkekassa suorittavat veroa kunnalle 124 §:n 3 momentissa tarkoitettun kunnan osuutta yhteisöverosta vastaavan tuloveroprosentin mukaan. Momentissa ei tarvitse viitata kunnan osuutta vastaavaan tuloveroprosenttiin, koska seurakunnan osuus kumotaan. Momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että tuloverolain 21 §:n 2 momentin mukaan evankelis-luterilainen kirkko, ortodoksinen kirkkokunta sekä muu uskonnollinen yhdyskunta ja niiden seurakunnat samoin kuin niiden palveluksessa olevia varten perustettu eläkelaitos, eläkesäätiö ja eläkekassa suorittavat veroa kunnalle 124 §:n 3 momentissa tarkoitettun tuloveroprosentin mukaan.

21 a §. *Yliopistojen verovelvollisuus.* Tuloverolain 21 a §:n mukaan yliopistolain (558/2009) 1 §:ssä tarkoitettu yliopisto on verovelvollinen vain saamastaan elinkeinotu-

lost. Lisäksi yliopisto on verovelvollinen muuhun kuin yleiseen tarkoitukseen käytetyn kiinteistön tai kiinteistön osan tuottamasta tulosta kunnalle ja seurakunnalle tuloverolain 124 §:n 3 momentissa tarkoitetun tuloveroprosentin mukaan. Verovelvollisuus koskee myös Helsingin yliopistoa yliopistolain 75 §:n 1 momentissa tarkoitettujen varojen tuottama tulo mukaan lukien.

Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että verovelvollisuus seurakunnalle kumotaan.

23 §. Yleishyödyllisen yhteisön verovelvollisuus. Tuloverolain 23 §:n 1 momentin mukaan 22 §:ssä tarkoitettu yleishyödyllinen yhteisö on verovelvollinen saamastaan elinkeinotulosta. Lisäksi se on verovelvollinen muuhun kuin yleiseen tai yleishyödylliseen tarkoitukseen käytetyn kiinteistön tai kiinteistön osan tuottamasta tulosta kunnalle ja seurakunnalle 124 §:n 3 momentissa tarkoitettua tuloveroprosentin mukaan. Momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että verovelvollisuus seurakunnalle kumotaan.

124 §. Veron määräytyminen. Tuloverolain 124 §:n 3 momentissa säädetään 21 §:n 1 momentissa tarkoitetun osittain verovapaan yhteisön ja tiekunnan sekä yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöstä saadun tulon tuloveroprosentista. Momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että viittaukset seurakuntaan kumotaan. Tällöin 21 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua yhteisöä suorittavat veroa ainoastaan kunnalle tuloveroprosentin mukaan. Verovuodesta 2016 sovellettava tuloveroprosentti olisi 5,61.

1.2 Verontilityslaki

12 §. Veronsaajaryhmien jako-osuudet. Esityksessä ehdotetaan poistettavaksi seurakuntien asema yhteisöveron saajana. Seurakuntien jako-osuus poistettaisiin ja vastaava määrä lisättäisiin valtion jako-osuuteen, jolloin valtion jako-osuus olisi 71,94 prosenttia, ja kuntien jako-osuus säilyisi ennallaan eli olisi 28,06 prosenttia yhteisöverosta. Koska tuloverolain 21 ja 22 §:ssä tarkoitettua yhteisöt maksaisivat verovuodesta 2016 lähtien veroa pelkästään kunnille, pykälän 2 momentin säännös ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana.

13 §. Yksittäisten kuntien jako-osuudet. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että viittaukset seurakuntia koskeviin säännöksiin poistetaan. Pykälän otsikkoa ehdotetaan muutettavaksi siten, että se koskee yksittäisten kuntien jako-osuuksia. Pykälän 1 momentin loppuosa, joka koskee yksittäisen seurakunnan jako-osuuden laskemista, ehdotetaan poistettavaksi.

14 §. Yksittäisten kuntien jako-osuuksien vahvistaminen. Verontilityslain 14 §:n 1 momentin mukaan valtiovarainministeriö vahvistaa kunnan verovuoden jako-osuuden laskentaperusteet kuntien yhteisöveroista ja evankelis-luterilaisen seurakunnan verovuoden jako-osuuden laskentaperusteet seurakuntien yhteisöveroista kuultuaan kuntien keskusjärjestöä ja Kirkkohallitusta.

Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että viittaukset seurakuntaan ja Kirkkohallitukseen poistetaan. Lisäksi pykälän otsikkoa ehdotetaan muutettavaksi siten, että se koskee yksittäisten kuntien jako-osuuksia.

27 §. Aikaisempien vuosien verojen tilittäminen. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 5 momentti, jonka mukaan verovuodelta 2015 ja aikaisemmilta verovuosilta kertyneet yhteisöverot tilitetään seurakunnille viimeisen kerran lokakuun 2017 kausitilityksen yhteydessä, minkä jälkeen ne tilitetään valtiolle. Vuoden 2017 lokakuun jälkeen seurakuntien verovuosien 2011—2015 tilitysten arvioidaan olevan alle 100 000 euroa. Mahdollisten vanhoihin verovuosiin liittyvien yhteisöverojen palautusten vuoksi tilitykset voivat olla seurakuntien osalta jopa negatiivisia.

Verohallinnossa veronsaajatilitykset siirtyvät tehtäväksi uudella ohjelmistolla vuoden 2017 marraskuussa. Poikkeavien ja vain lyhytaikaisesti käytettäväksi tulevien laskentäsääntöjen muodostaminen uuteen ohjelmiin ei olisi tarkoituksenmukaista, joten lokakuun 2017 jälkeen yhteisöverot tilitetäisiin valtiolle.

1.3 Laki Verohallinnosta

30 §. Verotuskustannukset ja niiden jakautuminen. Hallituksen esityksessä eduskunnalle laiksi valtion rahoituksesta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnalli-

siin tehtäviin ehdotetaan, että kun kirkko ei olisi enää yhteisöveron saaja, niin myös kirkolta perittävistä verotuskustannuksista vähennettäisiin 6 miljoonaa euroa. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että valtio perisi vuodesta 2016 lähtien evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnilta yhteensä 3,4 prosentin osuuden verotuskustannuksista. Muutos on laskettu vuoden 2015 ennakkotietojen perusteella.

31 §. Kunnan ja seurakunnan osuuden laskeminen. Verohallinnosta annetun lain 31 §:n 2 momentin mukaan yksittäinen seurakunta vastaa evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien vuotuisista verotuskustannuksista määrällä, joka saadaan seuraavasti:

1) luvulla 0,3 kerrotaan laskennallisen kirkollisveron ja seurakunnan yhteisövero-osuuden summan suhteellinen osuus koko maan vastaavasta summasta laskettuna edellisenä vuotena toimitetun verotuksen mukaan;

2) luvulla 0,7 kerrotaan perimisvuotta edeltäneen vuoden alussa seurakunnan kirkonkir-

joihin läsnä oleviksi merkittyjen jäsenten suhteellinen osuus evankelis-luterilaisen kirkon läsnä oleviksi merkittyjen jäsenten lukumäärästä;

3) 1 ja 2 kohdan mukaisesti laskettujen lukujen summalla kerrotaan seurakuntien yhdessä suoritettava 30 §:n 2 momentissa säädetty osuus verotuskustannuksista.

Pykälän 2 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että viittaus seurakunnan yhteisövero-osuuteen poistettaisiin.

2 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016, ja niitä sovellettaisiin ensimmäisen kerran verovuodelta 2016 toimitettavassa verotuksessa.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**tuloverolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tuloverolain (1535/1992) 1 §:n 2 ja 3 momentti, 18 §:n 3 momentti, 21 §:n 1 ja 2 momentti, 21 a §, 23 §:n 1 momentti ja 124 §:n 3 momentti,
 sellaisina kuin niistä ovat 21 §:n 1 momentti osaksi laissa 1465/1994 ja 2 momentti laissa 1343/1999, 21 a § laissa 1736/2009 ja 124 §:n 3 momentti laissa 1254/2013, seuraavasti:

1 §

Tulovero ja veronsaajat

 Pääomatulosta suoritetaan veroa valtiolle. Kuntien oikeus pääomatulojen verotuksen tuottoon otetaan huomioon jaettaessa verotuloja siten kuin jäljempänä tässä laissa ja verontilityslaisissa (532/1998) säädetään.

Yhteisön ja yhteisyyden tulosta suoritetaan veroa valtiolle ja kunnalle.

18 §

Yhteisyyden ja sen osakkaan verotus

 Tiekunta suorittaa tulostaan veroa kunnalle 124 §:n 3 momentissa tarkoitetun tuloveroprosentin mukaan.

21 §

Osittain verovapaat yhteisöt

Tulon perusteella suorittavat veroa kunnalle 124 §:n 3 momentissa tarkoitetun tuloveroprosentin mukaan:

- 1) valtio ja sen laitokset;
- 2) Raha-automaattiyhdistys sekä Oy Veikkaus Ab muusta kuin arpajaisverolaissa (552/1992) ja ajanvietteautomaateista annetussa laissa (426/1976) tarkoitetun toiminnan

ja musiikkiautomaattien pitämisestä saama-
 taan tulosta;

3) kunta, kuntayhtymä, maakunta sekä näiden palveluksessa olevia varten perustettu eläkelaitos, eläkesäätiö tai -kassa tai muu vastaava eläkelaitos, -säätiö tai -kassa, joka saa avustusta yhteiskunnan varoista.

Evankelis-luterilainen kirkko, ortodoksinen kirkkokunta sekä muu uskonnollinen yhdyskunta ja niiden seurakunnat samoin kuin niiden palveluksessa olevia varten perustettu eläkelaitos, eläkesäätiö ja eläkekassa suorittavat veroa kunnalle 124 §:n 3 momentissa tarkoitetun tuloveroprosentin mukaan.

21 a §

Yliopistojen verovelvollisuus

Yliopistolain (558/2009) 1 §:ssä tarkoitettu yliopisto on verovelvollinen vain saamastaan elinkeinotulosta. Lisäksi yliopisto on verovelvollinen muuhun kuin yleiseen tarkoitukseen käytetyn kiinteistön tai kiinteistön osan tuottamasta tulosta kunnalle tämän lain 124 §:n 3 momentissa tarkoitetun tuloveroprosentin mukaan. Mitä edellä säädetään yliopiston verovelvollisuudesta, koskee myös Helsingin yliopistoa yliopistolain 75 §:n 1 momentissa tarkoitettujen varojen tuottama tulo mukaan lukien.

23 §

Yleishyödyllisen yhteisön verovelvollisuus

Edellä 22 §:ssä tarkoitettu yleishyödyllinen yhteisö on verovelvollinen saamastaan elinkeinotulosta. Lisäksi se on verovelvollinen muuhun kuin yleiseen tai yleishyödylliseen tarkoitukseen käytetyn kiinteistön tai kiinteistön osan tuottamasta tulosta kunnalle 124 §:n 3 momentissa tarkoitettun tuloveroprosentin mukaan.

124 §

Veron määräytyminen

Edellä 21 §:n 1 momentissa tarkoitettun osittain verovapaan yhteisön ja tiekunnan sekä yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöstä saadun tulon tuloveroprosentti on 5,61.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran verovuodelta 2016 toimitettavassa verotuksessa.

2.

Laki**verontilityslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan verontilityslain (532/1998) 12 §, 13 §:n otsikko sekä 1 ja 5 momentti sekä 14 §:n otsikko ja 1 momentti,
 sellaisina kuin niistä ovat 12 § laissa 1253/2014, 13 §:n 1 momentti laissa 988/2005 ja 5 momentti laissa 724/2004 sekä 14 §:n 1 momentti laissa 1458/2001, ja
lisätään 27 §:ään uusi 5 momentti seuraavasti:

12 §

Veronsaajaryhmien jako-osuudet

Valtion jako-osuus on 71,94 prosenttia ja kuntien jako-osuus 28,06 prosenttia yhteisöverosta.

13 §

Yksittäisten kuntien jako-osuudet

Kunnan verovuoden jako-osuus on kahden viimeksi valmistuneen verotuksen tietojen perusteella laskettujen jako-osuuksien keskiarvo. Kunnan jako-osuus saadaan laske-

malla kunkin kunnan verovuoden 2 momentin mukaisen yritystoimintaerän ja 4 momentin mukaisen metsäerän summan suhteellinen osuus kaikkien kuntien vastaavien lukujen summasta.

Verohallinto toimittaa salassapitoa koskevien säännösten estämättä kullekin kunnalle tiedon yhteisölle maksuunpannusta yhteisöverosta siltä osin kuin jako-osuuksien laskennassa käytetty maksuunpantu yhteisövero kohdistuu tähän kuntaan. Valtioneuvoston asetuksella säädetään niiden yhteisöjen lukumäärästä, joiden osalta tietoja toimitetaan.

14 §

Yksittäisten kuntien jako-osuuksien vahvistaminen

Valtiovarainministeriö vahvistaa kunnan verovuoden jako-osuuden laskentaperusteet kuntien yhteisöveroista kuultuaan kuntien keskusjärjestöä.

27 §

Aikaisempien vuosien verojen tilittäminen

Verovuodelta 2015 ja aikaisemmilta verovuosilta kertynyt yhteisövero tilitetään seurakunnille viimeisen kerran lokakuun 2017 kausitilityksen yhteydessä, minkä jälkeen ne tilitetään valtiolle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran verovuoden 2016 yhteisöveron tilityksiin.

3.

Laki**Verohallinnosta annetun lain 30 ja 31 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Verohallinnosta annetun lain (503/2010) 30 §:n 2 momentti ja 31 §:n 2 momentti seuraavasti:

30 §

Verotuskustannukset ja niiden jakautuminen

Edellä 1 momentissa tarkoitetuista vuotuisista kustannuksista valtio perii kunnilta yhteensä 30,8 prosenttia, evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnilta yhteensä 3,4 prosenttia ja Kansaneläkelaitokselta 5,9 prosenttia.

31 §

Kunnan ja seurakunnan osuuden laskeminen

Yksittäinen seurakunta vastaa evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien vuotuisista

verotuskustannuksista määrällä, joka saadaan seuraavasti:

1) luvulla 0,3 kerrotaan laskennallisen kirkollisveron suhteellinen osuus koko maan vastaavasta summasta laskettuna edellisenä vuotena toimitetun verotuksen mukaan;

2) luvulla 0,7 kerrotaan perimisvuotta edeltäneen vuoden alussa seurakunnan kirkonkirjoihin läsnä oleviksi merkittyjen jäsenten suhteellinen osuus evankelis-luterilaisen kirkon läsnä oleviksi merkittyjen jäsenten lukumäärästä;

3) 1 ja 2 kohdan mukaisesti laskettujen lukujen summalla kerrotaan seurakuntien yhdessä suoritettava 30 §:n 2 momentissa säädetty osuus verotuskustannuksista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta Lakiä sovelletaan ensimmäisen kerran ve-
20 . rovuodelta 2016 toimitettavassa verotukses-
sa.

Helsingissä 4 päivänä joulukuuta 2014

Pääministeri

ALEXANDER STUBB

Valtiovarainministeri *Antti Rinne*

*Liite
Rinnakkaistekstit*

1.

Laki

tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tuloverolain (1535/1992) 1 §:n 2 ja 3 momentti, 18 §:n 3 momentti, 21 §:n 1 ja 2 momentti, 21 a §, 23 §:n 1 momentti ja 124 §:n 3 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 21 §:n 1 momentti osaksi laissa 1465/1994 ja 2 momentti laissa 1343/1999, 21 a § laissa 1736/2009 ja 124 §:n 3 momentti laissa 1254/2013, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Tulovero ja veronsaajat

Tulovero ja veronsaajat

Pääomatulosta suoritetaan veroa valtiolle. Kuntien oikeus pääomatulojen verotuksen tuottoon otetaan huomioon jaettaessa verotuloja siten kuin jäljempänä tässä laissa ja veronkantolaissa (611/78) säädetään.

Yhteisön ja yhteisyyden tulosta suoritetaan veroa valtiolle, kunnalle ja seurakunnalle.

Pääomatulosta suoritetaan veroa valtiolle. Kuntien oikeus pääomatulojen verotuksen tuottoon otetaan huomioon jaettaessa verotuloja siten kuin jäljempänä tässä laissa ja verontilityslaisissa (532/1998) säädetään.

Yhteisön ja yhteisyyden tulosta suoritetaan veroa valtiolle ja kunnalle.

18 §

18 §

Yhteisyyden ja sen osakkaan verotus

Yhteisyyden ja sen osakkaan verotus

Tiekunta suorittaa tulostaan veroa kunnalle ja seurakunnalle 124 §:n 3 momentissa tarkoitetun tuloveroprosentin mukaan.

Tiekunta suorittaa tulostaan veroa kunnalle 124 §:n 3 momentissa tarkoitetun tuloveroprosentin mukaan.

21 §

21 §

Osittain verovapaat yhteisöt

Osittain verovapaat yhteisöt

Tulon perusteella suorittavat veroa kunnalle ja seurakunnalle 124 §:n 3 momentissa tarkoitetun tuloveroprosentin mukaan:

- 1) valtio ja sen laitokset;
- 2) Raha-automaattiyhdistys sekä Oy Veikkaus Ab muusta kuin arpajaisverolaissa

Tulon perusteella suorittavat veroa kunnalle 124 §:n 3 momentissa tarkoitetun tuloveroprosentin mukaan:

- 1) valtio ja sen laitokset;
- 2) Raha-automaattiyhdistys sekä Oy Veikkaus Ab muusta kuin arpajaisverolaissa

(552/92) ja ajanvietautomaateista annetussa laissa (426/76) tarkoitetun toiminnan ja musiikkiautomaattien pitämisestä saamastaan tulosta;

3) kunta, kuntayhtymä, maakunta sekä näiden palveluksessa olevia varten perustettu eläkelaitos, eläkesäätiö tai -kassa tai muu vastaava eläkelaitos, -säätiö tai -kassa, joka saa avustusta yhteiskunnan varoista.

Evankelis-luterilainen kirkko, ortodoksinen kirkkokunta sekä muu uskonnollinen yhdyskunta ja niiden seurakunnat samoin kuin niiden palveluksessa olevia varten perustettu eläkelaitos, eläkesäätiö ja eläkekassa suorittavat veroa kunnalle 124 §:n 3 momentissa tarkoitetun *kunnan osuutta yhteisöverosta vastaavan* tuloveroprosentin mukaan.

21 a §

Yliopistojen verovelvollisuus

Yliopistolain (558/2009) 1 §:ssä tarkoitettu yliopisto on verovelvollinen vain saamastaan elinkeinotulosta. Lisäksi yliopisto on verovelvollinen muuhun kuin yleiseen tarkoitukseen käytetyn kiinteistön tai kiinteistön osan tuottamasta tulosta kunnalle *ja seurakunnalle* tämän lain 124 §:n 3 momentissa tarkoitetun tuloveroprosentin mukaan. Mitä edellä säädetään yliopiston verovelvollisuudesta, koskee myös Helsingin yliopistoa yliopistolain 75 §:n 1 momentissa tarkoitettujen varojen tuottama tulo mukaan lukien.

23 §

Yleishyödyllisen yhteisön verovelvollisuus

Edellä 22 §:ssä tarkoitettu yleishyödyllinen yhteisö on verovelvollinen saamastaan elinkeinotulosta. Lisäksi se on verovelvollinen muuhun kuin yleiseen tai yleishyödylliseen tarkoitukseen käytetyn kiinteistön tai kiinteistön osan tuottamasta tulosta kunnalle *ja seurakunnalle* 124 §:n 3 momentissa tarkoitetun tuloveroprosentin mukaan.

(552/1992) ja ajanvietautomaateista annetussa laissa (426/1976) tarkoitetun toiminnan ja musiikkiautomaattien pitämisestä saamastaan tulosta;

3) kunta, kuntayhtymä, maakunta sekä näiden palveluksessa olevia varten perustettu eläkelaitos, eläkesäätiö tai -kassa tai muu vastaava eläkelaitos, -säätiö tai -kassa, joka saa avustusta yhteiskunnan varoista.

Evankelis-luterilainen kirkko, ortodoksinen kirkkokunta sekä muu uskonnollinen yhdyskunta ja niiden seurakunnat samoin kuin niiden palveluksessa olevia varten perustettu eläkelaitos, eläkesäätiö ja eläkekassa suorittavat veroa kunnalle 124 §:n 3 momentissa tarkoitetun tuloveroprosentin mukaan.

21 a §

Yliopistojen verovelvollisuus

Yliopistolain (558/2009) 1 §:ssä tarkoitettu yliopisto on verovelvollinen vain saamastaan elinkeinotulosta. Lisäksi yliopisto on verovelvollinen muuhun kuin yleiseen tarkoitukseen käytetyn kiinteistön tai kiinteistön osan tuottamasta tulosta kunnalle tämän lain 124 §:n 3 momentissa tarkoitetun tuloveroprosentin mukaan. Mitä edellä säädetään yliopiston verovelvollisuudesta, koskee myös Helsingin yliopistoa yliopistolain 75 §:n 1 momentissa tarkoitettujen varojen tuottama tulo mukaan lukien.

23 §

Yleishyödyllisen yhteisön verovelvollisuus

Edellä 22 §:ssä tarkoitettu yleishyödyllinen yhteisö on verovelvollinen saamastaan elinkeinotulosta. Lisäksi se on verovelvollinen muuhun kuin yleiseen tai yleishyödylliseen tarkoitukseen käytetyn kiinteistön tai kiinteistön osan tuottamasta tulosta kunnalle 124 §:n 3 momentissa tarkoitetun tuloveroprosentin mukaan.

124 §

Veron määräytyminen

Edellä 21 §:n 1 momentissa tarkoitetun osittain verovapaan yhteisön ja tiekunnan sekä yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöstä saadun tulon tuloveroprosentti on 6,06. Näiden yhteisöjen veron jakautumisesta kunnan ja seurakunnan kesken säädetään verontilityslaisissa. Edellä 21 §:n 2 momentissa tarkoitettujen yhteisön tuloveroprosentti on 5,61.

124 §

Veron määräytyminen

Edellä 21 §:n 1 momentissa tarkoitetun osittain verovapaan yhteisön ja tiekunnan sekä yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöstä saadun tulon tuloveroprosentti on 5,61.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran verovuodelta 2016 toimitettavassa verotuksessa.

2.

Laki**verontilityslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan verontilityslain (532/1998) 12 §, 13 §:n otsikko sekä 1 ja 5 momentti sekä 14 §:n otsikko ja 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 12 § laissa 1253/2014, 13 §:n 1 momentti laissa 988/2005 ja 5 momentti laissa 724/2004 sekä 14 §:n 1 momentti laissa 1458/2001, ja lisätään 27 §:ään uusi 5 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

12 §

Veronsaajaryhmien jako-osuudet

Valtion jako-osuus on 69,72 prosenttia, kuntien jako-osuus 28,06 prosenttia ja seurakuntien jako-osuus 2,22 prosenttia yhteisöverosta. Evankelis-luterilaisten seurakuntien yhteisövero on 99,92 prosenttia ja ortodoksisten seurakuntien yhteisövero 0,08 prosenttia seurakuntien yhteisöverosta.

Ehdotus

12 §

Veronsaajaryhmien jako-osuudet

Valtion jako-osuus on 71,94 prosenttia ja kuntien jako-osuus 28,06 prosenttia yhteisöverosta.

Kunnille ja seurakunnille tuleviin yhteisöveroihin lisätään tuloverolain 21 ja 22 §:ssä tarkoitettujen yhteisöjen verot siten, että kuntien osuus on 92,67 prosenttia ja seurakuntien osuus 7,33 prosenttia.

13 §

Yksittäisten kuntien ja seurakuntien jako-osuudet

Kunnan verovuoden jako-osuus on kahden viimeksi valmistuneen verotuksen tietojen perusteella laskettujen jako-osuuksien keskiarvo. Kunnan jako-osuus saadaan laskemalla kunkin kunnan verovuoden 2 momentin mukaisen yritystoimintaerän ja 4 momentin mukaisen metsäerän summan suhteellinen osuus kaikkien kuntien vastaavien lukujen summasta. *Evankelis-luterilaisen seurakunnan verovuoden jako-osuudesta puolet määräytyy kunnan jako-osuus ja puolet seurakuntaa tai seurakuntayhtymää vastaavan kunnan tai kuntien asukaslukujen suhteessa.*

Verohallinto toimittaa salassapitoa koskevien säännösten estämättä kullekin kunnalle ja seurakunnalle tiedon yhteisölle maksuunpannusta yhteisöverosta siltä osin kuin jako-osuuksien laskennassa käytetty maksuunpantu yhteisövero kohdistuu tähän kuntaan. Valtioneuvoston asetuksella säädetään niiden yhteisöjen lukumäärästä, joiden osalta tietoja toimitetaan.

14 §

Yksittäisten kuntien ja seurakuntien jako-osuuksien vahvistaminen

Valtiovarainministeriö vahvistaa kunnan verovuoden jako-osuuden laskentaperusteet kuntien yhteisöveroista ja evankelis-luterilaisen seurakunnan verovuoden jako-osuuden laskentaperusteet seurakuntien yhteisöveroista kuultuaan kuntien keskusjärjestöä ja Kirkkohallitusta.

13 §

Yksittäisten kuntien jako-osuudet

Kunnan verovuoden jako-osuus on kahden viimeksi valmistuneen verotuksen tietojen perusteella laskettujen jako-osuuksien keskiarvo. Kunnan jako-osuus saadaan laskemalla kunkin kunnan verovuoden 2 momentin mukaisen yritystoimintaerän ja 4 momentin mukaisen metsäerän summan suhteellinen osuus kaikkien kuntien vastaavien lukujen summasta.

Verohallinto toimittaa salassapitoa koskevien säännösten estämättä kullekin kunnalle tiedon yhteisölle maksuunpannusta yhteisöverosta siltä osin kuin jako-osuuksien laskennassa käytetty maksuunpantu yhteisövero kohdistuu tähän kuntaan. Valtioneuvoston asetuksella säädetään niiden yhteisöjen lukumäärästä, joiden osalta tietoja toimitetaan.

14 §

Yksittäisten kuntien jako-osuuksien vahvistaminen

Valtiovarainministeriö vahvistaa kunnan verovuoden jako-osuuden laskentaperusteet kuntien yhteisöveroista kuultuaan kuntien keskusjärjestöä.

27 §

Aikaisempien vuosien verojen tilittäminen

Verovuodelta 2015 ja aikaisemmilta verovuosilta kertynyt yhteisövero tilitetään seurakunnille viimeisen kerran lokakuun 2017 kausitilityksen yhteydessä, minkä jälkeen ne tilitetään valtiolle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran verovuoden 2016 yhteisöveron tilityksiin.

3.

Laki**Verohallinnosta annetun lain 30 ja 31 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Verohallinnosta annetun lain (503/2010) 30 §:n 2 momentti ja 31 §:n 2 momentti seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

30 §

30 §

*Verotuskustannukset ja niiden jakautuminen**Verotuskustannukset ja niiden jakautuminen*

Edellä 1 momentissa tarkoitetuista vuotuisista kustannuksista valtio perii kunnilta yhteensä 30,8 prosenttia, evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnilta yhteensä 4,7 prosenttia ja Kansaneläkelaitokselta 5,9 prosenttia.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuista vuotuisista kustannuksista valtio perii kunnilta yhteensä 30,8 prosenttia, evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnilta yhteensä 3,4 prosenttia ja Kansaneläkelaitokselta 5,9 prosenttia.

31 §

31 §

*Kunnan ja seurakunnan osuuden laskeminen**Kunnan ja seurakunnan osuuden laskeminen*

Yksittäinen seurakunta vastaa evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien vuotuisista verotuskustannuksista määrällä, joka saadaan seuraavasti:

1) luvulla 0,3 kerrotaan laskennallisen kirkollisveron ja seurakunnan yhteisövero-

Yksittäinen seurakunta vastaa evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien vuotuisista verotuskustannuksista määrällä, joka saadaan seuraavasti:

1) luvulla 0,3 kerrotaan laskennallisen kirkollisveron suhteellinen osuus koko maan

osuuden summan suhteellinen osuus koko maan vastaavasta summasta laskettuna edellisenä vuotena toimitetun verotuksen mukaan;

2) luvulla 0,7 kerrotaan perimisvuotta edeltäneen vuoden alussa seurakunnan kirkonkirjoihin läsnä oleviksi merkittyjen jäsenten suhteellinen osuus evankelis-luterilaisen kirkon läsnä oleviksi merkittyjen jäsenten lukumäärästä;

3) 1 ja 2 kohdan mukaisesti laskettujen lukujen summalla kerrotaan seurakuntien yhdessä suoritettava 30 §:n 2 momentissa säädetty osuus verotuskustannuksista.

vastaavasta summasta laskettuna edellisenä vuotena toimitetun verotuksen mukaan;

2) luvulla 0,7 kerrotaan perimisvuotta edeltäneen vuoden alussa seurakunnan kirkonkirjoihin läsnä oleviksi merkittyjen jäsenten suhteellinen osuus evankelis-luterilaisen kirkon läsnä oleviksi merkittyjen jäsenten lukumäärästä;

3) 1 ja 2 kohdan mukaisesti laskettujen lukujen summalla kerrotaan seurakuntien yhdessä suoritettava 30 §:n 2 momentissa säädetty osuus verotuskustannuksista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran verovuodelta 2016 toimitettavassa verotuksessa.
